

POLSKO JEDNOU NOHOU VEN Z EU: NAŠE ÚSTAVA ZNAMENÁ VÍC NEŽ SMLOUVY EU, ROZHODL POLSKÝ ÚSTAVNÍ SOUD

- CZ24 News | 8. října 2021

POLSKO: Mezi Polskem a Evropskou unií to docela vře. Poté, co dnes padlo rozhodnutí polského ústavního soudu o rozporu mezi polským a unijním právem, eurokomisař pro spravedlnost Didier Reynders prohlásil, že Evropská komise využije všech prostředků, aby ochránila dodržování principů práva EU.

Polský ústavní soud po několika odkladech rozhodl, že některé články základních smluv o Evropské unii odporují polské ústavě. Zpochybnil tak nadřazenost práva EU nad tím polským, s čímž Varšava souhlasila při svém vstupu do Evropské unie v roce 2004. Agentura Reuters k tomu napsala, že podle kritiků současné polské národně-konzervativní vlády spory o nadřazenost unijního práva ohrožují polské členství v sedmadvacítce i stabilitu bloku samotného.

Na ústavní soud se obrátil premiér Mateusz Morawiecki z národně-konzervativní strany Právo a spravedlnost (PiS) poté, co Soudní dvůr EU letos v březnu rozhodl, že soudní reforma prosazovaná PiS může ohrozit nezávislost justice v zemi. Změny v systému soudnictví jsou dlouhodobě předmětem sváru mezi Varšavou a Bruselem. Zatímco polská vláda tvrdí, že novinky mají zvýšit efektivitu soudů a zbavit je pozůstatků komunismu, kritici v nich vidí snahu politiků PiS ovládnout polskou justici.

Ústavní soud rozhodnutí o vztahu unijního práva a polského základního zákona čtyřikrát odročil. Podle některých kritiků současné polské vlády se tak dělo kvůli tomu, že Varšava chtěla vyvinout nátlak na Evropskou komisi, aby schválila plán obnovy polské ekonomiky po krizi způsobené koronavirem a uvolnila miliardy eur z unijních fondů. Agentura Bloomberg ale nyní upozornila, že nynější eskalace sporu může polský přístup k těmto penězům ohrozit.

Zástupci polské národně-konzervativní vlády, prezident i poslanci vládních stran v uplynulých měsících zdůrazňovali, že polská ústava má přednost před unijními právními předpisy a že rozsudky Soudního dvora EU bývají v některých případech v rozporu s polským právním řádem, připomíná agentura AP.